

جلال آل احمد

ترجمه: علیرضا ذیحق

جلال آل احمد 1302 - اینجی ایل، آذر آیین 2 - سینده تهران - دا دونیا یا گلدی. 1323 ده حزب توده - یه قوشولدو. اوچ ایل سونراسی بو حزبدن آیریلدی. او ایلک ناغیل توپلوسو "گۆر گۆروش" و (دید و بازدید) بو ایللرده یایینلادی. او زامانکی آیدینلانما حرکتلرینده اؤنملی تاثیر اولان جلال آل احمد، ناغیا یازماقدان علاوه اجتماعی مقاله لر، سفرنامه لر ده یازیب، ترجمه اثرلری ده اورتایا قویدو. بلکه ده آل احمد - ین آن اؤنملی اؤزلیگی اونون نثری ایدی؛ یاخشی اؤرنکлерینی «خسی در میقات» و «سنگی بر گوری» ده گۆره بیله جه گیمیز سیخیلمیش، عصبی، اعجازلی بیر نثر. جلال آل احمد 18 شهریور 1348 - ده گیلان - ین اسالم - ینده دونیاسینی ده یشدی.

آمریکالی آر

«... ودکا؟ یوخ. ممنونام. ودکانین زفتین آلانمارام. ویسکی اولسا یئنه بیر سؤزدور. اودا بیر آرجا! آلرینیزه قوریان. یوخ، سوقاتیلسادا زفتین آلانمارام. «سودا» وارمی؟ تأسفلر آخی او کثافتین ایت اخلاقی منه ده اثر ائله ییب اگر بیله سینیز کی نه قدر ویسکی ایله سودا ایچردی اینانماسی نیز! پاپام ائوینده دیلیمه ده اصلاً دهیمه میشدی. پاپام اؤزوده دیلینی وورمازدی. ایچگییه هئچ یاخین گئتمزدی. یوخ. مؤمن - مقدس آدام دا دئییل. ائله بئله دا. بیزیم عائله ده رسم دئییلدی. آمما او کثافت اول شئی کی منه اؤیره تدی ویسکی ایله سودا دوزه لتمک ایدی. ایشدن قاییداندا، ویسکی ایله سوداسی ائوه گیرجک

الينده اولماليدى. آللرىنى يوماميشدان قاباق.

اگر من بيله ردیم کی او آللری ایله نه ایشلره باخیر؟! انوده کی اولمازدی گاهدان هوس اندهردیم ویسکی سیندن آزجا ایچم. البته او واختلار هله قیزیمی دوغما میشدیم. تڭ قالماقدان حوصله م قاچیردی. آمما خوشوما گلمیردی. بوغازیمی پیس آچیشدیریردی. اؤزوده نه قدر یالواراردی کی بیر لیکده اوتوروب ایچک فایدا وئرمزدی. آمما حامله کی اولدوم، یالوار - یاخارینان باشلادی منه آریا سویوندان دوزه لمیش ایچگی لر وئرمه یه کی سودوم اوچون یاخشی دیر. آمما اونون نه ایشده چالیشدیقیندان باش آچدیغیم گوندن، اختیارسیز باشلادیم ویسکی ایچمه گه. بیرینی اؤزومه تۆکوب بیرینی ده اونون «قیر فرند» ی ساییلان قادینا. یعنی مثلاً اونون قاباقکی نشانلیسی. آخی منی باشا سالاندا ائله او ایدی. بیرلیکده اوتوردوق ویسکی ایچمه یه و اوره ک سؤزلریمیزی آچیب دئمه گه. ایندی آغلاما هاچان آغلا. دوشونمه لی بیر زاددی. آدام دپلمه اولا، گۆزه ل اولا - بیلیرسینیز دا.... - آتاسی ساییلان اولا، انگلیزجه کلاسینی بیتیرمیش اولا و مجبور اولما یا هر کیشی نن یولا گئده اوندا بئله بیر اویونا راست گله! ... دوغرودان دا اینانماق اولمور! بوقدر عالی تحصیلات آلمیش جوانلاری اؤز مملکتینده تۆکولوبدولر، بیغانلاری دا یوخدور بوراخاسان، بوقدر مهندسی، دوکتور و ... آمما او کولباش لاردا یا گندیرلر فرنگی آرواد آلیرلار یادا آمریکالی سین. ساح آدام دا تاپمیرلار. کوچه لرینده اولان پستیچی لارین قیزلارینی آلیرلار، یادا یوللاری اوستونده کی سوپرمارکت ده ایشله یین قیزلاری یادا کلینیک ده ایشله یین، ایشلری چکیلمیش دیشلرین رواد آرواد آرواد یئرینه پامبوق تیخماق اولان قوللوقچولاری.

اوندا هله گۆر کی بونلار نه ایفاده ده ساتیرلار! دئیه سن ائله «سوزان هیوارد» دیلار یادا «شرلی مک لین» له «الیزابت تایلور» ون اؤزودولر.

قویون هله بیرینی سیزه تعریفله ییم. کنچن لرده بوقیزلاردان بیرینی گۆردوم. ایکی آی ایدی بیر ایرانلی اوغلانا گتتمیشیدی و اون بئش گون ایدی ایران دا ایدیلار. ارینی تلگرافلا چاغیرمیشیدیلار و چوخ تله سیک کی قاییت ایرانا اولوبسان پارلمان عضوی. ائو صاحبی منی دعوت ائتمیشیدی گئدم اونلار، آمریکالی قوناغی تڭ قالما یا. بیرى اولا کی اونون دیلینی قانا، دردله شلر. دوز کنچن هفته ایدی. قیز ایکی کلمه تگزاسجا دانیشماغی ایله ... یوخ. گولمه دی. شوخلوق ائله میرم. آغزینی ائله گئندن آچیردی کی گل گۆره سن. دیرناقلاری هله قالین قئییم ایدی. بللی ایدی کی گون ده بیر تشت پالتار یویورموش.

باخین گۆرون هله نه دئییردی؟ دئییردی: «بیزگلمه ییمیزله سیزه تمدن گتیردیک. پالتار یویان ماشین دان توت گاز اوچاغینا جان بیز...» و بئله ئکی سئر- سئفنه سؤزلردن آللریندن بللی ایدی، هله ده تگزاس دا پالتاری تشتده اوووب یویورموش. گل بو یول بونلارین ایفاده لرینه! مال اوتاران قیزی ایدی، تورپاقلاریندا نفت تاپیلیب آلاها دا بنده لیک ائله مه ینلردن ده دئییلدی. یوخ اونلاردان ایدی کی هله ده اؤزگه نین مال - جامیشین اوتاریرلار. البته چوخ دا ایسته مه دیم اوزونه گتیرم. آمما او مجلس ده اولوب بو سؤزلری

انشىدن بىر كىشى زور ايله نئچە اينگىليزچە كلمەنى دال با دال دوزوب دئدى: «اگر تمدن بو شئى لردى
 كى سىز دئىيرسىز، بىز باغىشلایىرىق پالتار يويان ماشين لا بىرگە سىزى دە بىزە تحفه يوللايان او
 كمپانى يە.» البته او قىزباش آچمادى. يعنى اونون انگليزچە سىنى قانمادى ناچار اولوب اوزوم ترجمه
 ائتديم. او كىشى نين چاواينى قايدىب وئرمك عوضى، باشلادى كى حتماً اخلاقين خوش دئيلمىش و
 يا اوزونو االدن آياقدان قويوسان كى ارين بوشايىب دير. لاپ بو آچىق لىق دا. كىشى نين او ايتى ليك
 دەكى سوزونون زهرىنى آلماق اوچون، باشلادىم باشدان كئچىرتدىگىم حياتدان آزاچىق دانىشماغا كى
 آمريكا دا ايدىم و آمريكالى ارىم وارايدى. ايندى بوشانمىشام. ارىمين نه ايشده چالاشدىغىن آلتاچاغىن
 دۇندو منه دئدى: بو كى عيب اولمادى، هئچ بىر ايشده چالاشماق عيب دئىل. حتماً ننه دده سى بىر
 ايش ايشلەيبىلر كى اونون ميراثى سنين اوشاقان يئتىرمەسىن. يادا اخلاقين خوش دئيلمىش، و بئله
 نچى سوزلردن. ائله بىل اصلاً تازا يولدان يئتىرمەيب؛ بىرآزادا بىزى بورچلو چىخاردىردى. بللى ايدى دا.
 ارى پارلمان عضوى ايدى. آخى اگر بو باشى داشلىلار گندىب بو كىمى تورشامىش لارى آلمايالار،
 منىم كىمى بىر قىز گندىب اوزونو اودا سويا آتماز ... يوخ. آللىز آغرىماسىن! بىلەمە چوخ وئرمەيىن،
 حالىمى كورلايار. آج قارىن لا ويسكى. آزجا دىيىندە اولسا بس دير. بىر قىرچا پنىر اولسا پىس دئىل
 ممنون. بو پنىردى؟ نىيە بە بو قدر آغ. نه ده شور! هارا مالىدى؟ ... لىقوان؟ بە هارائىن دى؟ ...
 بىلنمىرم . تىكجە هلند ايله دانمارك پنىرين تانىيىرام. آمما بو بىرىنى ... اصلاً اونو ايستەمەدیم. پوستە
 ائله هرزاددان ياخشىدى. ممنونام. دوغوردان هاردايدىم، نه دئىردىم؟ هن. آمريكالى لار كولوپوندا
 اوننان تانىش اولدوم. بىر ايل ايدى كى اينگىليزچە اؤيره نمك اوچون كىلاسا گندىردىم. دىيلم آلماق همان
 كىكورا يازىلدىم. اوزوده اوقالابالىق دا. مگر اوقدر آدام ايچرە كىكوردان چىخماق اولار؟ بونا گۆره ده پاپا
 دئدى گئت كلاسا. هم باشين دوموك اولار، همده باشقا بىر دىل اؤيره نرسن. او كئافت او واخت بىزىم
 معلمىمىز ايدى. اوجا بوى، خوش تىپ، سارى تئل، لاپ كامىل بىر آمريكالى. اوزون و كفەلى آللىرى
 وارايدى. آللىرى يازى دفترلى اوزەرىنى تامام حالدا توتاردى. بلى دا. بىر- بىرىمىزى خوشلادىق. اول
 باخىشدا چوخ دا ادبلى ايدى. ايلك دعوتى مند، بىر رسامين سرگى سىنە گىتمك ايدى. «عباس آباد»
 دا تىكىلمىش يئنى بىر كولوپدا. اونلاردان كى بدن سىز باش چكىرلر يادا تىكە - تىكە رىنگلرى يان- يانا
 دوزوب بىر ياستىق چكىب آدينى آدام قويورلار و باشىنى بىر پىلالا اوخشايدىرلار و يا ايكى آرشىن پارچايا
 اوچ - دۇرد لكە رىنگ سىپىرلر.

پاپا ايله مامانى دا دعوت ائتمىشدى. اونلار دا سنويندىكلرىندن يئردە - گۆيدە دورموردولار. سونرا اؤز
 ماشىنىلا بىزى ائوۋە قايتاردى. اونو دا چوخ احترام و ادبلە ماشىنىن قاپى سىنى آچماق و بئله نچى
 زادارلا، اودا هلە دە ماشىنلارى اولمايان پاپا ايله مامانا. ايشىن نه اولدوسو داها بللى ايدى. او
 گئجەدن ايشلر اؤز آخارىنا دوشدو. سونكو چاغىرىشى منى بىر رقص مجلسىنە آپارماق ايدى.
 بايراملاردان بىرىدى. نظرىمە «تنكس قىونىق» ايدى. اى واى! نئچە يانى قولاغىزا چاتمايىب؟! بىر
 آمريكادى بىر دە «تنكس قىونىق» شوکور ائتمك گونودور. اوگون دو كى آمريكالىلار قىرمىزى دربلى لرى
 بوسبوتون قىرىب قورتاردىلار... البته كى پاپا بو ايشە ايدىن وئردى. نىيە بە وئرمەيە ايدى؟! كىلاسدان
 ائشكىدەكى كىسمە يوخ ايدى اونلا اينگىليزچە دانىشيب تمرين ائتمىش اولام. باشقا بىر دىلى دە

دانشمایاناجان اۆیره نمنه سن! عوضینه او دا هفته ده بیر گون بیزه گلیردی، فارسجانی یاخشیجا اۆیره نسین. آما سیزه هله دئییم اوشنلیک دن. بیلیم سیز نه خبرایدی! بیر کدونو ائله شکله سالمیشدی لارکی سانکی بیر دازالاغین باشی دیر و بیله سینه گۆز، بورون آغیز قویموشدولار. ایچینه ده بیر چراغ یاندیرمیشدی لار. بیر چال - اویناسین ایدی گل گۆره سن! بالا - بالا انگلیزجه نی ده اۆیره نمیشدیم. مجلس ده اۆزومو غریبه حس ائتمیردیم. البته ایرانلی لاردان دا اوردا چوخ وار ایدی. او گئجه نه قدر یالواردی کی ایچگی ایچم ایچمه دیم. اونون دا ائله بیل منیم بو اخلاقیمدان خوشو گلدی. چونکو منی ائوه آپاریب یئتیرنده، او قدر منی مامانا تعریفله دی گل گۆره سن. البته سۆز لرینی اۆزوم ترجمه ائدیردیم. داها اۆزومه بیر بۆیوک دیلماج اولموشدوم. بو سایاق لیقلا سگگیز آی برابر اولدوق. کرج - ده قاییق سورمک دن توتدو، شاه عبدالعظیمه جان گئتدیک. سینامایا، موزه یه، بازارا و ائله یئرلر کی اگر او اولماسایدی، عۆمروم بویو او یئرلری گۆرمه یه جکدیم. «کریسمس» گئجه سی بیزی ائوینه دعوت ائتدی. «کریسمس» گئجه سین کی بیلیم سیز ندیر. پاپا ایله ماما دا وارایدیلار. «فیفت» ده وارایدی. تانییر سیز دا، فریدون - و دئییرم، قارداشیمی، لوس آنجلس - دن بیله سینه ایکی دانا پیشمیش هوندوشقا یوللامیشدی لار... ای وای! سیزین به ندن خبریز وار؟! «هولیوود» اولان یئر دئییرم دا. البته تکجه اونا یوخ، بایرام گئجه سی غربت ده اولان آمریکالی لارین هامی سینا یوللامیشدی لار. بللی دیر دا، بیر یئرده کی اوجور بیر کثافتی ائله نچی بیر ایش اوچون تهران یوللاییلار، گرک ده هوندوشقاسین، ویسکی سین و سیگارین دا یوللاییلار. اینانین کی راضی ایدیم اوغرو اول، قاتیل اول، قانگستر اول آما او ایشین صاحابی اولمایا ... آللریزه قوریان. لطفاً آزجادا ویسکی، قدحین لاپ دپیپنده، ائله بیل آمریکانین دئییل. اونلار «بون» ایچیرلر. تورپاق دادی وئیر. بو «اسکاج» دیر. آما چوخ ایتی دیر. انگلیس لی لرین اۆزلری کیمی. دوغرو دان هاردایدیم. ندن دانیشیردیم؟! هن! او گئجه منه ائلچی دوردو. چوخ رسمی حالدا شام باشیندا! من اۆزوم ده ترجمه ائتدیم. ماراقلی بیر زاد دئییل می؟ ایندییه جان کیمسه بو تهر آره گئتمه ییب. هوندوشقانی بۆلوب هرهنین پایینی بشقابا قویدو. سونرا شامپاین، آجیب پاپا ایله مامانین قدح لرینی ده دولدوردو. مامان ایچمه دی. آما ندنسه پاپا ایچدی. من اۆزوم ده یالاندان بیر آغزیمی ووردوم. اول ده چوخ توند و تورش شیرین ایدی. آما توندلوگو گئتمک همن شیرین لیگی قالدی. سونرا باشلادی پاپا دئییه کی سنه ائلچی دورماق ایسته ییرم. همده یالوار - یاخار ائتمک کی اهمالجا و سایلا - سایلا دئییم کی عسگر لیک دورانین سوروب، وئرگی وئرمک دن معاف دی. قان قورویو فیلان دی و ناخوشلوغو یوخدور. مین بئش یوز دلار آیلیق آلیر. قاییتسا اولاجاق سگگیز یوز دلار. آما واشینگتن دا ائوکی وار. هئچ قیسطی یا اجاره سی یوخدور. آنا - آتاسی لوس آنجلس - ده دیرلر. اونلا هئچ ایشلری یوخدور و بئله سۆزلردن. پاپا ائله لاپ او اول گوندن بو ایشه راضی اولدو. چونکو بیله مه دئدی: «باشینی اوجا توت قیزیم. مین دنه قیزدان تکجه بیر کی سن کیمی آمریکالی یا آره گنده بیلیر. شوخلوق کی دئییل! آما یئنه سن اۆزون بیلرسن. سنسن کی گرگ اۆزونه حیات یولداشی سنچه سن! بیر هفته ماجال آل، بوتون فیکر لرینی ائله یه سن. بو ایشی ده گۆردوک. البته لاپ او اولدن ائله ایش قورتولموش کیمین ایدی. بوتون قوهوم - قونشو بیلیردی. ایکی - اوچ یولدا قوهوم - اقربا طرفیندن قوناقلیق وئرلمک و بئله نچی زادلار دا اولدو. نه قدر ده پاخیل لیک ائدیردیلر و قیزلارینی اوزه چکیردیلر! بو ایشین اوستونده ائله، عم قیزیم و خالا قیزلاریم لا کوسولو اولدوق.

پاپام دوز دئییردی، شوخلوق کی دئییل دی. بوتون قیزلار اونون آرزوسوندايدیلار و او تکجه منه ائلچی دورموشدو. منیم ده گلیب اونون خئیریندن کنچیب باشقاسینی آلماسینا اجازه وئرمه ییمین هئج معناسی یوخ ایدی. بو آرادا تکجه ننه مین سسی چخیردی. دئییردی قوهوم دا بیزیم کاشانلی واریمیز ایدی، اصفهانلی واریمیز ایدی، بوشهرلی ده. آما داها آمریکالی یوخوموز ایدی. نه تانییریک کی کیمدیلر. عائله سینی کی تانیمادین، قاپی- قونشودان اونون پیس -یاخشلی ییغینی کی اؤیره ننه دین، اونون فایداسی یوخدور. و بنله نچی قاری ننه سؤزلریندن. کبین کسمه میزه ده هئج گلمه دی. مراسیمده اولماسین دئییه دوردو گئتدی مشهد - ه. آما منیم کئف اوستونده کئفیم ایدی. تانییش بیر کبین کسن چاغیرمیشدیق. بوتون قوهوم - قونشولار واریدیلار، بیر سیرادا آمریکالی لاردان. عقد سفره سیندن بوللو، عکس سالدیلار، آریمین دوستلاریندان بیری ده فیلم چکیردی. آما آمان بو آمریکالی لارین آلیندن، هرزاددان باش آچماق ایسته ییردیلر. هی باشلاییردیلار سورغو - سؤالا. هادا دئییردین کی بابا من ایندی گلین چیمیشام قالسین سونرایا قولاق آسمیردیلار. بونون آدی ندیر؟ قندی نه جور اووولار؟ چؤره گین اوستونده نه یازیلیب؟ اوزه رلیگی هاردان گتیره لر؟ آما هر نه سه کئچدی. کبین کسمه گونو، تانیشلارین ایکی سینی ده شوفرلیک اوچون اؤر اداره لرینه استخدام ائتدیلر. یوزمین تومن ده کبینم اولدو... «لا اله الا الله» سؤزونوده عقد سوفراسی نین باشیندا دئمه گی اونوتما دی کی کبینیمیز شرعی اولسون. نه ایشده چالیشدیگی دا او کی، بیز بیلدیگیمیز انگلیزجه معلم ایدی. آما قباله ده یازدیلار «حقوق دان» آمریکا کنسول لوغوندان ایکی نفر ده بو ایشه شاهید اولدو. من ائله اونو بو دانیشدیگی یالان ایله زندانا سالدیرا بیلردیم. لاپ آزیندان اونو مجبور ائده بیلهردیم کی قیزیما وئردیگی دؤردیوز دولاردان باشقا، آلتی یوز دولار دا قویا اوستونه وئره. آما نه فایدا!! اونو گؤرمه یه هئج گؤزوم یوخ ایدی. اوزونو گؤرمه یه بیر آن دا حاضر دئییلدیم. بونا خاطر ده آخیر دا راضی اولدو اوشاغی اؤزومه وئره، چونکو اونلارین قانونلاری ائلییه بیلردی اوشاغی اؤزو ساخلا یا. البته من ده کبینم دن کئچدیم. پولو دا اؤزونون تایی جهنم اولاردی. اگر بیلردیز پولونو نه یوللاردان آله گتیریر منه حق وئره ردیز! او پولو قیزیل اندیپ بویوندان آسماق اولارمی مگر؟ او پولا ات - دوگو آلیپ یئمک اولارمی مگر؟ بو سؤزلری اوگون او قیزدا دئییردی. اول - آخیر دفعه ایدی بيله سینی گؤروردوم. طیاره ایله لوس آنجلس - دن واشینگتون - ا گلمیشدی. اوچاق آلانیندان دوز دوروب گلمیشدی بیزه. ایکی ایل تامام واشینگتن دا ایدیم اما اونون قوهوم- اقرباسیندان بیرجه نفرده گؤرمه میشیدیم. اؤزو دئییردی یول اوزاقدی، هره نین باشی اؤز ایشینه دوموک دو و بوجوره سؤزلردن. من ده راحت ایدیم. گؤزون اوسته قاشین وار دئین یوخ ایدی. البته گاهدان مکتوب لاشاردیق. قیزیمین فتو شکلینی یوللارکن اونلاردا اونون دوغوم گونو مناسبتیه بیر تحفه یوللاردیلار. بیر یاشیندا لیق شکلینی ده یوللادیق. اوندان سونرا، هئج خبر اولمادی تاکی او آرواد تاپیلدی. سلام علیک ائله ییب چوخ ادبله اؤزونو تانیئتدیردی. بو تک لیکدن نه یاشخی داریخمیرسان می؟ نه گؤزل قیزین واردی، دئدی. سؤزلرینه قولاق آسا - آسا پالتار یویان ماشین لا الله شیردیم. اونون دوزگون ایشله مه مه گینه خاطر قیراق - بوجاغینا باش چکیردیم. هئج اؤزونه آلمادان ایره لی گلیب باشلادی یاردیم گؤسترمه یه. دوزه لدی. پالتارلاری ایچینه دولدوروب گئتدیک اوتوردوق. باشلادی اوره گینی بوشالتماغا. دئدی او بلا آداخلی ایدی کی بيله سینی آپاریرلار کره - ده محاربه یه.

محاربه قورتولور داها لوس آنجلسه قاييتمير واشينگتن - دا اؤزونه ايش تاپير. آلاھ بيلير بو محاربه لرده جوانلارين باشينا نه اويون گليركي قاييدان زامان، بئله نچي ايش لردن چكينيملرلر. من سوروشدوم نه ايشدن؟ باشلادی کی البته ايش عار دئييل، آما بو ايشده چاليشديغي اوچون قوهوملارين هئچ بيری داها اونو سايميرلار. هر نه قدر ده او ايسته ييب بير تهريكله اونلاری باشا سالا فايدا وئرمه ييب... منيم اوره گيم دوشدو قیدی - ویدی یا کی اولما یا جلاد اول. الكتريك صندلين يا گاز اتاغينين مأمورو اول. آخی ايشكنجه ايشينه باخان بير آدامين چاليشماسيني دا حقوقي ايشلره باغلاماق اولار. آما اونون هانسی ايشين بئشينه اولدوغونو بيلديرمك همن ائله بيل دونيا باشيما فيرلاندی. ائله اولدو کی او آرواد اؤزو دوروب گئتديبيله مه بير قدح ويسکی دولدوردو سونرا اؤزونه ده توكوب باشلادی يئنه اورهك سؤزلرينی آچيب دئمه يه ...

بير زامان اونون اوچونجو آدخاليسي اولان اريمدن دانيشدی. چونكو بيری «پئرو» محاربه سينده اؤلوب، ايکينجی سی ويتنام - دا، بيری ده شانسينا بوجوره چيخيب، دئييردی اصلاً بللی قاييدانلار نييه بئله نچي عجب - غريب ايشلره باخيرلار يا دا اوغرو، دلې، قاتيل و سئغه چيخيرلار. مندن سوروشدو نه جور اولوب ايندييه جان اونون نه ايشده چاليشديغيني آنلاماميشام. آخی هر نه اولسا دا من ده کی كيفلت قیزی، يتيم اوشاق يا داکي آزاليق قیزی دئييلديم گؤزومو يومام گندهم اونا. ديپلمه ايديم، گؤزهل ايديم، آنا - آتام سايلالين ایدی ... اللريزه قوريان. بيريني ده وئرسز ايچهرم. سيزين ده قوناقلاريز گلمه ديلر. بوغازيم چوخ پيس قورويوب! آما بيلميرم ندنسه او قيز منيم اوره گيمده اؤزونه تئز يئر ائله دی. چوخ تر- تمیز و مودللی زادلی ایدی. دئييردی يئددی ایلدی لوس آنجلس - ده يا ار داليجا گزير يا دا سينما اولدوزلوغو اوچون چابالير. سونرا آياغا قالخيب پالتارلاری سردیك. قيزیمی کاليسکايا مينديريب قويدوق ماشينا، گئتديك اريمين چاليشديغي يئره. آخی من هله اينانميرديم. گرک اؤز گؤزومنن گؤرئيديم! اول ده ادرهاسينه گئتديك. سلام عليک ائله ديك. باشلاديلار بويوردوغوز ندير و هانسی پارکی يا چمنی سنويرسيز. نه شکلیده اولسون، جنسی نه جور آغاجدان. اگر بيلمسه يدين بورا نه ايشين يئریدير فيکر ائدردين ايسته بيرلر گلين - داماد اوتاغي بزه يهلر. هرزاد نقشه اوزون. ان - بويو و شيکلی نين نه ساياق ليغي، نه جوره تاختادان دوزه لمه سی و اوزه رينده کی اؤرتوک ايله گول بوداقلاريني هانسی آلبوملاردان سنويب سئچمه ييميز و اگر فاي تونلا آپارمالی ييق نئچه آتلی اولماليدير و اگر ماشين لا آپارمالی ييق نه سيستم ده و نه مدل ده اولماليدير. هم ده کی نئچه نفر قارشيلاماغا لازيم دير و هره سی نئچه آلارلار، نه حده ائله يه بيلرلر تأثر دويغولاريني گؤسترميش اولالار، کيم اؤزونو هانسی قوهومون يئرینه قويما ليدير و نه جور پالتار گئيمه ليدير، هانسی کليسا دا

بيرزاد دئييرم بيرزاد انشيديرسيز. اداره لرينده اوقدر دفتر دستک وارايدی گل گؤره سن. کيبريت اوزه ريندن توتدو سيله جک کاغازينا جان او اداره نين آدی وئريلميشدی. تبليغ اوچون چاپ اولموش کتاب و دفترچه لرده ائله جمله لر و شکیل لر وارايدی کی آدام مات قاليردی مثلاً «عؤمرولوک يوخو ناز مخمل ده» يا «فلان پارک جنت باغينا تايدير» و بئله نچي سؤزلردن. اوردا چاليشانلار بيزی دؤوره له ميشديلر کی تک ليکده ايسته بيرسيز يا عائله زله؟ نئچه نفر ليک اولمالی دير؟ سيزين خئيريه دير عائله لر اوچون

تيكىلمىش يىر سىچە سىز. ھەم اوجوزدو ھەم دە قىسقا باغلاماق اولار ...

لاپ دوزو اورەگىم آرقالا پارتلايدى. ھىچ اينانمالى دىيىلدى او بو ايشلرە باخا. آخى اۋزو دىمىشىدى
حقوق ايشىندە چالشيپام. دىدىگى «لاير» كىلمەسى ھەلە دە قولايىمدا سىسلەنىرى. لاپ آخىردا
اۋزوموزو تانىتىدىق و ارىمىن ھاردا چالشيديغىن سوروشدوق. البتە چوخ دا پىس جورە يوخ كى، نە
اۋچون گىلدىگىمىزى آنلايالار. كى بلى بوخانىم او آغانىن باجىسى دىر و لوس آنجلس - دن اونو گورمەيە
گىلىپ. گرگ آخشاما قايىدا. مەن دە ارىمىن بو گون ھاردا ايشلەيدىيى يىرى بىلمىدىم اونو گورە... چىخىدىق
دىشارى دوز گىتدىك اونون ايشلەيدىگى يىرە. شىمشاد آغاچلار آردىندان اونو گورمەيە نەجان، ھەلە
اينانمىدىم. ايش پالتارلار اە يىنىدە ايدى. قوللارنى چىرمالايىپ دوشموشدو چمن لرى اۋلچوب
بىچمەگە. اۋلچو بىچى دن سونرا، اونلار نشان قويوب الكىرىك قازما ايلە دۋرە لرىنە خط سالىردى.
گىتىردى بىر آپرىسنا سارى. سونرا قارالاردان ايكى نفر گىلىپ چمنى قە لىپ كىمى كۈكدن قوپارىپ
آتىردىلار يوك ماشىنىنا. سونرا ارىم يىنىدن يىرى سۈكۈردو و او قارالار تورپاقلار گۈتۈرۈپ باشقا بىر
ماشىنا بوشالدىردىلار. بىلە لىكە ايشلرىنە دوام وئىرىدىلار. آما ھامى سىنىن پالتارلار بىر شكىلدە
ايدى. اۋرلرى دە چوخ دقت ايلە چالشيىردىلار! بىر اووچ تورپاغى دا قويوردولار حرام اولو و قىراقداكى
چمنلرىن اوستونە تۈكۈلە. بىز ايكىمىز ماشىندا اوتوروب توموشدوق اونلارنى ايشىنە و شىمشاد
آغاچلار آردىندان اونلار باخاركن گۈزلىرىمىز ياشارىدى. بىزىم ماشىنىن كىنارىندان ايسە، دال با دال يوك
ماشىنى ايدىكى تورپاق داشىيىردىلار. چمن آپارىردىلار يادا يىنى تابوت گىتىرىدىلار. يىرىن قازىلىپ
چوخورا دوشمەسى قورتولانا قدر تابوتلار سىرا ايلە دوزوردولر چمنلرىن اوستونە. اۋلدورولن
عسىرلرىن وىتنام دان قايتارىلدىقلار گونلرايدى، دستە دستە گوندە اوچ - دۋردويوز نفر. باشلارى چوخ
قالابالىق ايدى. ارىم گىلدن باشقا اون - اون بىش دستە دە ايشلە يىردىلار. ھەر دستە پاركىن بر الىندە
عجىب دە بىر پارك ايدى. آدى «آلىنگتون» ايدى. ائشىتمىش اولمالىسىز. بىر واشىنگتون دى بىر
آرلىنگتون. بوتون دونىادا آدلىمدى. اصلاً بىر آمىركادىر بىر آرلىنگتون. البتە بو سۋزلىر ائلە اوگون اوقىز
بىلەمە دىدى. استىقلال محاربەلرى زامانىندان اۋزونە آدا قازانمىش «كىندى» دە اوردادىر. جماعت اونون
مزارىنا تاماشا گىتىرلر. ائلە بىر تشرىفاتلى رزە و مشق قورويودا وارايدى كى گل گۈرەسن. باشدان
باشا چمن ايدى و قىراقلار تپە كىمى دىك. چمنلرىن دۋرەسى دولو ايدى آغاچ و مزارلارنى آغ رنگلى
باش داشلار وارايدى. ھەرنىن آد - سانى دا اونلارنى اوزەرىندە يازىلمىشدى عسىرلر بىر ياندا،
افىرلر بىر طرفدە و باشقا درجە صاحابلار دا ھەرە اۋز بۆلۈمۈندە. او قىز دىيىردى گۈروسىن مى؟ ارتش
دە اولدوغو كىمى، ھەرە اۋز سىراسىندادىر. مەن بىر زاد دىيىم سىز بىر زاد ائشىدىرسىز. دىيىردى بىز
آمىركالىلارنى بوتون چالشيملارنى بورا ختم اولور... اورەگى چوخ يانقىلى ايدى! يىددى ايل گۈزو يولدا
ايدى و اوچ نىشانلى سىنى آلدن وئرمىشىدى. ايكى سىنىن مزارىنى گۈستردى. «كىندى» نىن دە
يىرىنى ھا بىلە. رزە قورويونا دا باخىيىپ قايتىدىق. چوخ دا دوروب تاماشا ائتمەگە حوصلەم يوخ ايدى.
ناھارى دا ائشكىدە يىدىك. سونرا گىتدىك سىنمايا. آما قىزىم اوقدر زىرىلدادى ھىچ بىلمەدىم فىلىم
نەايدى. ناھاردان سونرا ساعات دۋردە مەن ائوھ يىتىرىپ گىتدى.

اوجوز دوشمك اوچون گنت قايت بيليطى آلميشدى. اوگون قايتماغا مجبور ايدى. سون سۆزو منه نه اولسا ياخشى دير؟ دئدى محاربه لرده اوقدر اؤلۇ ييغيشديريزلاركي قايداندان سونرا داها، ديرلر دونياسيني بوسبوتون اونودورلار... آخشام باشى اريم ايشدن قايتماق همين، اولوب كئچه نى بيله سينه دئديم. لاپ دوزو او قيز گئندن سونرا، بوتون واختيمي فيكره دالميشديم و ايرانلى دوست تانيشلارلا تيلفونلاشميشديم. جومموشدوم او ايلك گونلره چوخ يالوار ياشارلا، منى چكيب آپاردىغى مسگرآباد قبرستانليغينا. هله تويوموزدان قاباق ايدى. ائله بيل گئديرك گلستان موزه سينه باخماغا، او واختاجان من هله بيلميرديم مسگرآباد نه اوچوندور و نه جور يئردير.

دنديگيم كيمي اگر او اولماسايدى من هله تهرانين چوخ يئرلرينى تانيماميشديم. اورا گئندنه ده من كى بيلميرديم هاردادى، شوفرى تانييردى. شوفر ده چون ارمنى ايدى، بيزيم كفن - دفنى ميزدن هئچ نه بيلميردى. اونا گوره ده مسگرآباد - ين قاپچىلاريني بيرينى چاغيردى من ده اونون دئديك لريني ترجمه ائتديم. بو سورغو سوالين نه اوچون اولدوغونو هئچ هوش ائله ميرديم. ياديمدادير كى نهم بو ايشين اوستونده، منى نم نه قدر دانلادى كى بو ايشلرين نه معناسي وار؟ نامازسيز گئدنهين جماعتين قيزينا ائلچى دوشمه سى بس دئييل دى هله بير ده اونو گؤتوروب آپاير مسگر آباد!

... اونوتماميشام كى اولنا بيرليكه اولان باشقا بير آمريكالى، قاپچى نين سؤزلرينى ائشيدندن سونرا قايديب اريمه دئدى، گؤرورسن دا، حتى تابوت دا ايشله تميزلر. بير تيكه پارچايا بوكمه گين پول ياتيرتماسى يوخدو... بيله سيني تانييرديم بودجه وزيرينين مشاورى ايدى. قرار - مدار قويدولاركي بو خصوصدا سونرا بيرليكه دانيشالار. ياديمدادير او گون كى بيلدى بيز تابوت ايشله تمهريك بيله مه تعريف له دى كى بيز گلين- كوره كن كيمي بزهيب قويايىق تابوتا. قوجا دا اولسا آغزينا پامبوق تيخيب باشيني داراييب فئر قويايىق. بونلارين هاميسى نين بير دونيا خرچى وار. من ده شام باشيندا بو سؤزلرين هاميسى ننه مه تعريفله ديم، او دا مندن اينجيميشدى. او گوندنن ائله باشلادى ميرتلانماقا تا كى كبين كسمه گونو قويدو گئتى مشهده. آما ندنسه بو ايشلردن من هئچ نه آنلاميرديم. آخى سيز اؤزوز دئيين ايگيرمى ياشيندا، پوللو، گؤزل بير قيز، اونون دا الى بير آمريكالى ائلچى نين اينده، بنله نچى زادلارا هئچ شبهه يئتيره رمى؟ اصلاً منيم نه ايشيم وار ايدى مسگرآباد - ين ايشينه! هله چوخ قاليردى بو ايشلر منى نهم كيمي فيكره آپارا. واشينگتن - دا اولاندا، هردن بير ائشيدرديم دئييرى قارالار بيزيم ايشيميزى اليميزدن چيخارتماق ايسته ييرلر. بير يولدا سوروشدوم، آخى قارالار قضاوت ائده بيلرلمى؟ آخى من هله او گونه جان فيكر ائديرديم «لاير» قاضى دئمك دير. او دا حقوقى و عدليه ايشلرى ايله چاليشار. هر حالدا، دئملى قايدان كى ايچرى گيردى ويسكى سيني اينه وئريب بيرينى ده اؤزومه توكدوم. اوز به اوز اوتوراركن قضيه نين اوستونو آچديم. بوتون فيكيلرلرими ائله ميشديم و ايشين هر اوزونو ساليب چيخميشديم. ايرانلى يولداشلاريمدان بيرى تلفوندا دئدى كى بللىدى دا، بونلارين هاميسى ائله بو ايشين صاحابى ديلار. بوتون بشرته گور قازيرلار! بيله سينه دنديم سن ده ائله بيل شعار وئرمه يه واخت تاپيسان؟ البته بيليرديم كى اوره ييني بوشالتماق ايسته يير. چونكو اوتورومو لغو اولونموشدو. نه قايدا بيلردى نه ده قالا بيلردى. ايسته ييردى تابعيتىنى

دەبېشېسېن و مصر تبعەسى اولسون. يئرى دە يوخ ايدى من دئيم اگر بوجوردى نيه به آمريکا - دان ال چکنميرسن؟ چوخ ايستەمه لى بير جوان دا كى من اوزوم دە نچه يوللار آرزو ائتميشدیم کاش اونون آروادى اولايديم، بيليرسىزمى جاواييمدا نه دندى؟ دندى ائله بيل باشينا هاوا گليب ها! ائله بيل آمريکا - نين خوشلوغو اورەيىنى ووروب ها! دوز ائله بو تهر. آما اوزو نه ايشده چاليشيردى؟ هئچ ايشده! ايکى آمريکالى آرواد، اونو کئچين ديريرديلر. فيکر ائتمەيىن کئفلى يم يادا اوزوم آچيليب هر نه گلدی دئيرم ها! او آروادلاردان بيرى معلم ايدى، او بيريسى ده طياره ده قوللوچو. هرەسى نين اوزلرینه ائولرى وار ايدى. بو آغا اوغلان دا هئچ اوزونه آلمادان، اوچ گون بونون ائوينده اولاردى دورد گون او بيرينين. شاهليق ائيدردى. لاپ کورفز شيخلرى کيمى. نه درس اوخويوردو نه ده گليرى وار ايدى. بيله سینه پول يوللوپاندا يوخ ايدى. ائو - انشيگينى اوزه چکک اوچون ايرانلى لارى يالوار - ياخارلا ائوينه آپاراردى. بو ايشين نه قدر قولاي و چيرکين اولدوغوندا دا هئچ چکنميردى. بلى! بوجور اولور دا، من ايگيرمى اوچ ياشيندا دورورام فيزيمين اليندن ياپيشيب قاييديرام ايرانا. آما يئنه آلايه اونون ايشينى راست گتيرسين؛ منى اونوتمور. اونا صلاح مشورت ائدهندن سونرا، گوردوم تلفون زنگ ووردو. تلفونو گؤتورماخ همين گوردوم بير ايرانلى جواندير حقوق درسى اوخور. اونون يولداشى ايدى. منى سيخينتى دان قورتارماق اوچون هر جوره يارديما حاضير ايدى. اوندان ايستەديم بيله مى گؤره. ياريم ساعاتانجان اوتوردوق و قضيه نين هر اوزونو آچيب حاللاج لاديقدان سونرا بير قارار گلدیک. ائله بونا گؤره ده خياليم راحت ايدى. اريم گلندن سونرا، بيليرديم نئيله مه ليم. ساعات اونا جان اوتوروب بيله سينن ويسكى ايچيب دانيشديم. آخىرى باشا سالدیم كى آمريکا - دا قالان دئييلم. نه قدر يالواردى كى بو ايشى سن هاردان آنلاييسان بير زاد دئمه ديم. فيکر ائيدردى آتا - آناسى يا باجى قارداشلارى شيطانليغين ائله ييب لر. نه قدر ده يالواردى كى هله دور گندك گزمه گه، سينمايا، كولوپا و قضيه نى صاباح حل ائدهريك قبول ائتمەديم. سون سؤزومو دئيندن سونرا، گئتديم گيرديم اوشاغين اوتاغينا و قاپينى باغلایيب يئره سريلدیم.

لاپ دوزو چوخ كئفلى ايدیم، اينديكى کيمى. دوزلوسو قاضى ايدى كى دئيردى بو ايشده او بيرى ايش لر کيمى بير ايشدير و بوشانماغا علت ساييلماز... دئيم اگر سيزين قيزيز اولسايدى بئله نچى بير آداما وئره رديمى؟ دندى چوخ نأسفله قيزيم يوخدو! دئيم اگر گلينيز صاباح گله دئيه اريم اولده معلم ايدى، ايندى بو ايشين صاحابى دير و يا اصلاً يالان دانيشميش اولاي... اريم داها قويمادى دانيشام سؤزومو كسدى. ايستەميردى دئديگى يالانين اوستو آچيلا. بو جورده اولدو رضایت وئردى. قيزيما وئردیگى آيلىق سندرلرینى ده امضالادی و ايرانا قايتماق خرچينى ده ائله اوردا اؤدهدى. بلى ائله بو تهر اولدو كى بيزده آمريکالى - يا اره گئتديک. اللريزه قوريان، بير قدح ويسكى تۇكسز ممنون اوللام. سيزين ده بو قوناقلاريز بللى دئييل نيهه گلميرلر... آما دوغوردان اولمايا... اولمايا او قيز منى اؤز ياشيندان آچماق اوچون، بئله بير اويون اوينايا؟! «قىرل فرند» ينى دئيرم . هن؟ ... »